

CENA 10 GROSZY

Należność pocztowa opłacona ryczałtem

PRENUMERATA WYNOŚI:
w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
z odroczaniem do domu . . . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . . 3 zł. 50 gr.
Sągranicą . . . . . 6 zł. —
Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajnie gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Ciofłiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 152 (8380)

Środa, dnia 7 lipca 1926 r.

Rok XXXIV.

Kino „MIRAŻ“

Wyświetla od wtorku, dnia 6 lipca 1926 r.
wysoce artystyczny dramat sensacyjny p. t.

Kino „MIRAŻ“

CZŁOWIEK na KOMECIE

Szczyt sensacji XX wieku.

W roli tytułowej

LUCIANO ALBERTINI.

Początek seansów w dni powszednie o godzinie 7-ej, w soboty, niedziele i święta o godzinie 5-ej, ostatni seans o godzinie 9,30.

Przełomowe chwile w Sejmie.

WARSZAWA 6. Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu, które rozpocznie się o godz. 3 po poł. prócz kilku mniej ważnych punktów znajduje się pierwsze czytanie projektu rządowego o zmianie konstytucji.

Dotychczas niewiadomo, czy rząd zabierze dzisiaj głos w tej sprawie i przedstawi swoje stanowisko. Według wiadomości, pochodzących z kół marszałka Sejmu po kilku przemówieniach poselskich zabierze głos minister sprawiedliwości Makowski podczas, gdy premier Bartel zabrałby głos dopiero przy drugim czytaniu projektu

ustawy. Poza tem od kilku dni odbywają się w rządzie konferencje celem ostatecznego ustalenia stanowiska w sprawie ustaw, zmieniających konstytucję w związku z projektami, wniesionymi w ostatnich dniach przez kluby sejmowe.

Rząd stoi bezwzględnie dalej na stanowisku wniesionych przez siebie projektów.

Premjer Bartel ma zabrać głos na plenum jeszcze w ciągu pierwszego czytania, o ile zajdzie tego potrzeba w związku z przemówieniami przedstawicieli klubów sejmowych.

Obrady prezydów klubowych i komisji.

WARSZAWA 6 W ciągu dnia wczorajszego obradowały w klubach sejmowych prezydja, względnie komisje parlamentarne i polityczne. Przed południem obradowała

komisja parlamentarna klubu P. P. S. Po poł. o godz. 5-ej odbyło się posiedzenie zarządu klubu „Wyzwolenia“.

Konferencje marszałka Rataja.

Marszałek Rataj konferował wczoraj z posłami Niedziałkowskim (PPS) i Wyrzykowskim („Wyzwolenie“). Marszałek Rataj odbędzie w dniu dzisiejszym i jutrzejszym konferencje z klubami „Wyzwolenia“, P.P.S. i Koła Żydowskiego w sprawie stanowiska

tych klubów co do zmian konstytucji, podobnie, jak konferował poprzednio z klubami prawicy i centrum.

Pozatem marszałek Rataj odbył konferencje z prezesem klubu „Piasta“ posłem Dębskim.

Moskwa grozi „zajęciem Warszawy“.

MOSKWA, 6. Na wystawie rolniczej Karol Radek wygłosił przemówienie na temat rozbrojenia „państw imperjalistycznych“, które zakończył następującymi słowami:

„Nie pragniemy wojny agresywnej, lecz

jeśli zechcą oni iść na nasze centra przemysłowe, to powinniśmy być wcześniej w Warszawie, niż oni w zagłębiu Donieckim. Od granicy naszej do Warszawy jest bliżej, niż od Warszawy do Charkowa.

170 milionów dolarów na rozbudowę miast polskich?

ŁÓDŹ, 6. Związek miast zawiadomił w dniu wczorajszym magistrat łódzki, że amerykańskie konsorcja finansowe postano-

wiły przeznaczyć na cele rozbudowy miast polskich 170 milj. dolarów.

Oberwanie się chmury nad Jaremczem.

LWÓW, 6. Z czwartku na piątek w Jaremczu szalała olbrzymia wichura połączona z oberwaniem się chmury. Woda podmyła tor kolejowy.

Tor kolejowy z Jaremcza do Mikulicza został tak uszkodzony, że trzeba było wstrzymać ruch pociągów na tej linii. Wiele domostw okolicznych jest kompletnie zniszczonych, lub nawet porwanych przez wody Prutu.

Dr. NIEPOKOJCZYCKI

specjalista chorób skórnych i wenerycznych,
PRZEPROWADZIŁ SIĘ z ul. Wrocławskiej 13 NA AL. JÓZEFINY 19.

Oddzielnie poczekalnie dla pań i panów.
837

Straszliwa katastrofa kolejowa.

PARYŻ, 6. Na stacji Acheres miała miejsce wielka katastrofa kolejowa. Lokomotywa pociągu pośpiesznego, idącego z Harnu do Paryża, wykoleiła się, pociągając za sobą 5 wagonów, które uległy zdruzgotaniu. Dotychczas wydobyto 17 trupów. Liczba rannych wynosi 97 osób. Przewyższona katastrofy, według niektórych dzienników, było to, że wskutek silnej burzy maszynista nie spostrzegł sygnałów, według innych zaś wersji katastrofę spowodowało uszkodzenie sygnałowego aparatu.

Angielska flota powietrzna nad Londynem.

LONDYN, 6 Wczoraj odbyły się w Hendon wielkie manewry floty powietrznej angielskiej w obecności przeszło stu tysięcy widzów.

Podczas manewrów obecna była również hiszpańska para królewska.

W manewrach wzięło udział 180 sterowców najróżnorodniejszego typu. — Szczególną uwagę zwracał „samochód powietrzny“, wynalazek pewnego inżyniera hiszpańskiego. Samochód ten, właściwie samolot, odznacza się tem, iż za pomocą drugiej śmigły może unosić się z ziemi pionowo bez nabierania rozpędu.

Samolot ten odbywał podczas obecnych manewrów loty próbne

Statkiem przez Piłę i Jasiołdę.

WARSZAWA, 6 Dnia 1 lipca eksperci Light Narodów z delegatami ministerstwa robót publicznych i spraw zagranicznych udali się do Drohiczy na, skąd autem nad kanał Królewski i Sieliść, poczem kanałem a następnie Piłą do Pińska.

Ekspersi z zadowoleniem skonstatowali bardzo dobry stan kanału.

Po zwiedzeniu miasta eksperci udali się statkiem przez Piłę i Jasiołdę w stronę Prypeć i powrócili przez Strumień do Pińska. Ruch na wodzie pomimo bardzo dogodnych warunków nawigacyjnych mały, skutkiem obecnej depresji gospodarczej i braku konwencji handlowej z Rosją, gdyż sam Pińsk, jako wygodny punkt przeładunkowy z wody na kolej może odgrywać wielką rolę w ruchu handlowym między Polską a Rosją. Przejazd tego odcinka wykazał, że przy małych wysiłkach można uzyskać stałe znaczne polepszenie nie tylko warunków żeglugi, ale wielkie podniesienie rolnictwa.

Delegaci wyjechali statkiem do Torunia.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 6. Dolar w obrotach prywatnych i międzybankowych 9.12 i pół. Rubel złoty 5.72 i pół.

Zycie i ruch nad polskim morzem.

Przyszły bastion polski nad Morzem Bałtyckim. — Nowy krok na drodze rozwoju Gdyni. — Organizacja nowego samorządu. — Projekty w kierunku rozbudowy miasta. — Gdynia jako miejscowość kuracyjna. — Starania miasta o uprzyjemnienie pobytu letnikom.

(Od naszego korespondenta pomorskiego).

GDYNIA (w lipcu).

Gdynia, skromna i cicha do niedawna wioska rybacka, nieznaną w głębi kraju, a przed wojną traktowaną przez Niemców jako kopcuszek — pod skrzydłami Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej przywdziewa powoli królewskie szaty, przygotowując się do przyszłej roli wielkiego bastionu morskiego w życiu mocarstwem Polski.

Gdynia obecna, to już nie wioska, złożona z nędznych, słomą pokrytych chat, lecz miejscowość o całym szeregu pięknych w swojskim stylu zbudowanych will i domów, a nawet kilku okazałych, pięknie pod względem architektonicznym przedstawiających się gmachów. Gdynia obecna, to przede wszystkim jedyny port Rzeczypospolitej, co prawda nie ukończony jeszcze, ale zdolny w wielkiej mierze do użytku. Postęp robót tak portowych, jak i budowlanych w Gdyni, kroczy z rozmachem niemal amerykańskim.

Nie więc dziwnego, że przed kilku tygodniami Gdynia podniesioną została do godności miasta Rzeczypospolitej. Tym sposobem więc Gdynia na drodze do przeobrażenia się w niedalekiej przyszłości w wielkie miasto portowe uczyniła znowu jeden duży krok naprzód.

Od kilku tygodni funkcjonuje już w Gdyni Rada Miejska z ks. Przewoskim na czele i Magistrat, któremu przewodniczy ustanowiony przez rząd burmistrz komisaryczny p. Krauze. Jest on rodowitym Pomorzanie, doskonale orientujący się w stosunkach miejscowych i na całym wybrzeżu. W ciągu niespełna dziesięciu tygodni swego urzędowania p. burmistrz Krauze zdążył zorganizować administrację miejską, załatwić szereg kwestji spornych oraz przygotować różne inowacje, mające na celu uprzyjemnienie pobytu w Gdyni licznie w tym roku przybywającym tu letnikom.

Magistrat m. Gdyni mieści się w dogodnie przy rynku położonym domu, w którym mieści się również Kasa Miejska, Urząd Podatkowy, oraz Miejski Urząd Policyjny, w którym wszyscy przyjezdni, a więc przede wszystkim letnicy zobowiązani są zameldować się. Przy Magistracie istnieje także Miejska Kasa Oszczędności, która otrzymawszy prawa dewizowe otworzyła kantor wymiany pieniędzy dla wygody bawiących w Gdyni kuracjuszy. W najbliższym czasie przeniesiony zostanie do Gdyni z Wejherowa Urząd rybacki.

W skład nowoutworzonego obszaru miejskiego wchodzi b. gminy Gdynia, Oksywie, Chylonia, domena Grabowo i Kamienna Góra. Właściwy plan rozbudowy miasta znajduje się jeszcze w Ministerstwie Robót Publicznych, opracowanie jego jest jednak już na ukończeniu.

Według wywiadu, jaki p. burmistrz Krauze udzielił niedawno przedstawicielowi jednego z większych piśm — magistrat podjął ostatnio prace inwestycyjne w kierunku ulepszenia oświetlenia — elektrycznego miasta, budowy dróg, ulic chodników i dogodnych połączeń z przedmieściami. Dalej rozpoczęto już budowę siedmioklasowej szkoły elementarnej, w najbliższym zaś terminie rozpocznie się budowa magistratu oraz przyszłej dzielnicy robotniczej w okolicy portu. Pozatem buduje się w obrębie miasta kilkanaście will i domów mieszkalnych, oraz dworzec przetokowy dla pociągów towarowych. Budowa nowego dworca osobowego jest już prawie na ukończeniu i dworzec w najbliższych dniach zostanie oddany do użytku publiczności.

Uwzględniając Gdynię, jako miejscowość letniskową i kuracyjną, zaznaczyć należy, że miasto to uroczono położone między lasami posiada klimat umiarkowany. Średnia temperatura w lecie wynosi tu przeciętnie 15 stopni Celsjusza. W czasie obecnego sezonu spodziewany jest przyjazd 5 — 6 tysięcy letników. Dla nich władze miejscowe starają się ulepszyć i rozszerzyć urządzenia kąpielowe, względnie wybudować nowe. Obecnie przedłuża się promenadę, buduje dogodne połączenia kąpieliska z miastem, place tenisowe, pawilony, urządzenia sanitarne i t.p. Pod względem rozrywki w lokalach lokalnych Gdyni odbywają się koncerty i dancingi w specjalnym gmachu jest kino-teatr, zaś od czasu do czasu oprócz przedstawień stałego teatru odbywają się gościnne występy operetki warszawskiej.

Kto więc chce spędzić wakacje przyjemnie, niech spieszy nad polskie morze. Sanacja skarbu zabrania bowiem wywozić pieniądze zagranicę.

E. B.

Uroczystości Franciszkańskie w Krakowie.

Kraków przybrał wygląd wielkiego obozowiska, cała Polska zjechała do Krakowa, by wziąć udział w uroczystościach ku czci św. Franciszka z Asyżu, jednej z najjaśniejszych postaci, jakie wydała ludzkość.

W różnokolorowym tłumie, przeciągającym przez ulice miasta, zauważyć można Mazurów, Górali, Kujawiaków, Górnoślązaków, Podlasiów, Kurpiów, Litwinów i innych. Dotychczas przybyło na uroczystości przeszło 16.000 pątników. Są to wieśniacy i robotnicy, którzy przeważnie pieszo odbyli podróż z chorągwiami i transparentami.

Z dostojników kościoła przybył dotychczas biskup Nowak, kilkunastu prałatów i kilkaset reprezentantów duchowieństwa świeckiego i zakonnego. Najliczniej przybyli reprezentanci Zakonu św. Franciszka, mianowicie: Kapucyni, Bernadyni i Refomaci.

Po uroczystych niesporach i kazaniu, które wygłosił ks. biskup Nowak, odbyło się na dziedzińcu Wawelskim otwarcie kongresu. — Tysiączne rzesze pątników powitał gorąco hasłem św. Franciszka: „Pokój i dobro” O. Czesław, prowincjał OO. Kapucynów. Następnie dokonano wyboru prezydium; honorowym prezesem został ks. biskup przemyski Nowak, zaś prezesem zebrań ogólnych ks. prałat Modzelewski z Płocka.

Po przemówieniu ks. biskupa Nowaka i po odczytaniu depezy, zawierających życzenia i błogosławieństwa dla kongresu, ks. biskup Nowak zaintonował „Boże Ojciec Abrahama”. Depesze nadeszły przeważnie od episkopatu z ks. kardynałem Kakowskim na czele.

Drugi dzień uroczystości ku czci św. Franciszka z Asyżu rozpoczął się uroczystymi nabożeństwami o godzinie 8 rano. Kościoły Franciszkanów, Bernadynów, Reformatorów i Kapucynów zapelnily się szczerze wiernymi, którzy w skupieniu wysłuchali nabożeństwa i kazania. Po nabożeństwie poszczególne sekcje odbyły posiedzenia. Między innymi obradowały: sekcja życia społecznego, sekcja życia religijnego, sekcja życia terejarzkiego i sekcja dla przełożonych.

Po południu odbyła się na krągankach ko-

ścioła OO Franciszkanów Akademja, na program której składały się: prolog (Er. Ksawery Pusłowski), o Diwi Amoris (Rizzi), wykonał Chór cecyljański, hymn św. Franciszka (Kasprowicz), dekl. Ronald Bujański, św. Franciszek, jako źródło natchnienia w poezji i sztuce (odczyt: dr. M. Grafczyńska), Qui autem docti fuerint (chór) (Koen), Fioretti (wyjątki z Kwiatków św. Franciszka, recyt Ronald Bujański), przemówienie (prof. K. Il. Rostworowski), tu es. Petrus (Haller).

Po akademji o godzinie 5 we wszystkich kościołach franciszkańskich odbyły się niespory z kazaniem, oraz ogólna spowiedź. O godzinie 8 wieczorem pod kierunkiem art. dra Rizzi'ego odbył się wieczór muzyczny.

Uroczystości zakończyło przedstawienie w Domu Żołnierza Polskiego przy ulicy Lubicz, gdzie zespół amatorski Braci i Sióstr III Zakonu odegrał sztukę Szyjkowskiej pod tytułem: „Płomienne postacie”.

Widoki dla żniw.

Nadmierna ilość opadów nawiedziła nietylko Polskę ale i inne kraje np. Niemcy, Czechosłowację i Francję, wyrządzając w pewnych okolicach bardzo dotkliwe szkody i obniżając w wysokim stopniu zbiory dotkniętych tem rejonów.

Ten nadmiar wilgoci ma charakter lokalny i, o ile można sądzić z wiadomości z prowincji, wyrządził on najbardziej dotkliwe szkody w bezpośrednim sąsiedztwie Warszawy, a więc w powiatach: warszawskim, błońskim, sochaczewskim, gostynińskim, rawskim, grójeckim, płockim; części łódzkiego, skierniewickim, płońskim i części pułtuskiego. Najbardziej ucierpiał sochaczewski, jako niższy i posiadający mocne ziemie. W wielu miejscowościach tego powiatu jarzyny nie wyrosły zupełnie, ziemniaki zgniły, buraki zarosły zupełnie chwastem z powodu niemożności obróbki.

Z drugiej strony jednak stwierdzić należy, że całym szeregi powiatów, — wymienimy jako przykład kutnowski i sandomierski — urodzaje zapowiadają się doskonale i wielu starych rolników twier-

dzi, że nigdy nie mieli pól tak pięknie wyglądających.

(W bieżącym roku gospodarczym, w ciągu tego samego 10-miesięcznego okresu import był minimalny, a wywieźliśmy natomiast około 410 tysięcy ton zboża i maki, wartości około 113 milj. zł. Pomyślny urodzaj w okresie 10 miesięcy wyraził się w naszym bilansie handlowym, w zakresie obrotu zbożem chlebowym, dodatnio w sumie 235 milj. złotych, nie mówiąc o zmniejszeniu się importu i o wzroście wywozu całego szeregu innych artykułów rolniczych, w których na pierwszym miejscu są jaja, stanowiące jeden z najważniejszych naszych artykułów wywozowych.

Obecnie deszcze nadmierne przypominają nam o konieczności podjęcia w najszybszym czasie, na szeroka skalę pracy nad meljoracjami rolnymi, a w szczególności nad drenowaniem gruntów, co pozwala na regulowanie wilgoci w glebie, bardzo wydatnie podnosi plony na gruntach wilgotnych i zapewnia w znacznym stopniu stałość urodzaju, usuwając szkody, wynikające z nadmiaru deszczów.

W roku bieżącym pod zasiewy wiosenne zużyto 22 proc. mniej nawozów sztucznych, niż na wiosnę roku ubiegłego. Rzecz jasna, że musi się to odbić ujemnie na rezultacie zbiorów. Gdyby w przyszłości ten stan rzeczy nie zmienił się, to Polska, która dziś jest krajem samowystarczalnym pod względem zbożowym, a przy odpowiednim podniesieniu kultury i produkcji mogłaby stać eksportować pewne ilości zbóż — przejdzie na stałe do kategorii krajów, importujących zboże. Stąd też kwestja zaopatrzenia rolnictwa w nawozy sztuczne, co jest uzależnione przede wszystkim od zorganizowania długoterminowego kredytu na ich zakup — jest obok zagadnienia meljoracji rolnych najdonioślejszą sprawą życia gospodarczego

KRONIKA.

6 LIPIEC	WTOREK
	Dominiki P. M. Lucji P. M. W. słońca g. 3 m. 23. Z. g. 7 m. 58. ☾ W. g. 1 m. 41 pn. Z. g. 4 m. 29 pp.

— **Święto amerykańskie w Kaliszu** wypadło nadzwyczaj uroczyste. Przy pięknej pogodzie, już od samego rana zaczęły się gromadzić stowarzyszenia i korporacje, które z orkiestrami przeciągały przez miasto. Zgodnie z programem ogłoszonym uprzednio odbyły się uroczyste nabożeństwa w kościołach wszystkich wyznań religijnych oraz uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej. W godzinach popołudniowych odbył się ludowy festyn w parku sportowym. Wszystkie domy były udekorowane flagami.

— **Komitet Obchodu św. Franciszka z Asyżu.** W dniu 4 lipca odbyło się w Kaliszu w gmachu OO. Franciszkanów zebranie informacyjno-organizacyjne w sprawie urządzenia obchodu jubileuszowego z okazji 700-lecia śmierci św. Franciszka z Asyżu w dniu 2, 3 i 4 października.

Do Komitetu powołano: O. gwardjana Radańskiego, ks. prałata Sobczyńskiego, ks. kan. M. Janowskiego, p. sędz. Bohowiczową, p. dr. Różnowską, ks. prefekta Bekiera, ks. kapelana wojsk. Sitka, p. reagenta Bzowskiego, p. adwokata Iwanowskiego, p. Cieślaka.

Komitet zbierze się w czwartek o godz. 6.

— **Biuro Czerwonego Krzyża w gmachu Starostwa** pokój № 84, przez lipiec i sierpień otwarte będzie wyłącznie we wtorki i piątki od godz. 10 z rana do 2 popoł. O czem zawiadamia Zarząd.

— **Towarzystwo im. Ad. Asnyka.** We czwartek, dn. 8 lipca b. r. o godz. 7-ej po poł. odbędzie się w lokalu Tow. (Al. Józefiny 6) Ogólne Zebranie członków Tow. Na porządku dziennym sprawa likwidacji Towarzystwa.

W razie nieprzybycia na Zebranie dostatecznej liczby członków, w tymże samym lokalu i dniu o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się w drugim terminie Ogólne Zebranie Tow. ważne bez względu na ilość obecnych. Zarząd.

— **Podziękowanie.** Związek Zawodowy Pracowników Zatrudnionych w Handlu i Biurowości w Polsce oddział w Kaliszu, składa serdeczne podziękowanie Sz. paniom i panom za łaskawą zorganizowanie, we wtorek 22. VI. b. r. dzień Kwiatka na cel Kult.-oświatowy naszego Związku.

Związek nadmieniam, że wpłynęło do kasy związku zł. 375 gr. 94.

Zarząd.

— **Baczność! Szozeplenie ospy,** które miało się odbyć w szkole im. Repphana zostało przeniesione do budynku Straży Ogniowej na godzinę 9 rano od 8 do 14 lipca włącznie.

Ulice należące do tego terminu wymienione są w ogłoszeniach.

— **Kradzież gotówki.** Tilkowski Wawrzyniec zam. ul. Górnośląska 77, zameldował w komisariacie Pol. Państw. o kradzieży 2 gotówki wartości 4 złotych. Sprawca kradzieży został przez policję ujawniony.

— **Kradzież pieniędzy.** P. Ryster Dorota zam. ul. Nowy-Swiat 9, zameldowała w policji o kradzieży 75 zł. gotówki z mieszkania. Sprawczyni kradzieży została ujawniona.

P. Kowalski Henryk zam. ul. Wrocławska 31, zameldował w policji o kradzieży 250 zł. gotówki z mieszkania. Dochodzenie prowadzi E. U. S.

— **Kradzież różnej garderoby.** P. Klamrowska Łaja zam. ul. Czaszkowska 23, zameldowała w komisariacie o kradzieży różnych rzeczy wartości 100 zł. Sprawczyni kradzieży została ujawniona.

— **Uolek z domu.** P. Chilchen Wanda zam. ul. Górnośląska 42, zameldowała w komisariacie o zaginięciu brata Chilchena Eugenjusza lat 14. Dochodzenie prowadzi policja państwowa.

Z KRAJU.

— **Osadnictwo cywilne na kresach wschodnich.** Różnice w cenach ziemi na kresach i w Kongresówce wywołały swego czasu dość znaczny odpływ naszych drobnych rolników na wschód. Za dziesięć morgów sprzedanych w Kongresówce łatwo można było nabyć na Wołyniu 20 hektarów najlepszej ziemi. Obecnie kiedy stosunki zmieniły się i ziemia w Kongresówce jest tańszą, niż w województwie Wołyńskim część naszych osadników korzysta skwapliwie z koniunktury, wyprzedaje po droższej cenie nabytą świeżo ziemię i wraca z powrotem, by osiąść na jeszcze większych działkach. Przychodzi to tem łatwiej, że chłopcy wołyńscy chętnie ziemię kupują i płacą za nią najczęściej efektywnymi złotymi rublami.

Na ten odpływ osadników cywilnych oprócz chęci zysku składa się szereg innych przyczyn, jak to: 1) wyższa cena nawozów sztucznych na kresach, narzędzi rolniczych i t.d. 2) niższa cena zboża, warzyw, nabiałów, jaj i drobiu oraz 3) brak szkół, znaczna odległość do kościołów, skąpa sieć komunikacyjna i wogóle niższy poziom kultury.

Obecnie liczba osad cywilnych na kresach wynosi w przybliżeniu 10.000 z 50.000 zaludnienia. Nie ulega wątpliwości, że mimo nie sprzyjających koniunktur przeważająca część osadników, którzy już się na dobre zagospodarowali, pozostanie na miejscu.

— **Rynek włókienniczy.** W związku ze zwykłą zamierza podobno Bank Polski zwiększyć kredyty dla przemysłu włókienniczego w Łodzi i w Bielsku. Prócz tego mają otrzymać niektórzy przemysłowcy łódzcy nowe kredyty zagraniczne na dogodnych warunkach.

Na łódzkim rynku towarów wełnianych panuje chwilowo zastój, jednak wszystkie fabryki wełniane przygotowują się intensywnie do sezonu zimowego, spodziewając się, że poprawa stosunków gospodarczych i stabilizacja waluty przyniesie im poważne zwiększenie zamówień.

Na rynku bawełnianym obniżyli hurtownicy ceny towarów białych. Zefiry, rypsy i inne towary letnie nie znajdują prawie nabywców i sprzedawane są taniej i prawie wyłącznie na wexle, co tłómaczy się kończącym się sezonem letnim i ciągłymi niepokojami, wstrzymującymi detalistów od czynienia zakupów.

Spadek dolara wpłynął również na obniżenie cen.

— **Sezon letni w uzdrowiskach polskich.** Sezony w poszczególnych zdrojowiskach i uzdrowiskach polskich przedstawiają się w roku bieżącym bardzo dobrze. We wszystkich zdrojowiskach liczba kuracjuszków osiągnęła stan ubiegłoroczny, w niektórych nawet go przewyższa. W Krynicy do tej chwili bawiło prawie o 1000 kuracjuszków więcej, jak w roku ubiegłym, w Ciechoćniku bawi około 3000 kuracjuszków, w Druskiennikach około 2000, w Czarnieckiej górze ponad 600, w Iwonicy około 2000, w Lubieniu Wielkim przeszło 600, w Morszynie około 1000, w Nałęczowie również około 1000, w Rabce ponad 1500, w Szczawnicy ponad 2000, w Truskawcu ponad 2500. Doskonale również przedstawiają się sezony w zdrojowiskach śląskich, jak Goczałkowice, Jastrzębie-Zdrój i Ustroń. Na wybrzeżu morskiem niemal wszystkie mieszkania są już zajęte. Z letnisk podwarszawskich przedstawia się doskonale sezon w Otwocku.

— **Ze związku polskich związków sportowych.** Na ostatniemu posiedzeniu pełnego zarządu ZZ, które przy licznych komplecie członków i delegatów związków odbyło się pod przewodnictwem ks. Lubomirskiego, przeprowadzono długą i zasadniczą dyskusję nad reorganizacją Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, W szczególności przed rokiem na Kongresie Międzynarodowym w Pradze wyraziły niektóre z międzynaro-

dowych federacji życzenie, aby w skład M. K. O. oprócz delegatów Narodowych Komitetów Olimpijskich wchodzili też delegaci federacji sportowych.

W obszernej dyskusji zabierali głos pp. ks. Lubomirski, który odczytał długi list prezesa M.K.O. hr. de Baillet-Latou, dr. Orłowicz, dr. Rouppert, dr. Dybowski, kpt. Kobos i p. Znajdowski. W rezultacie uznano, że delegaci międzynarodowych federacji sportowych mogliby wejść z głosem stanowczym do międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego tylko o tyle, o ile postanowiłby to najbliższy międzynarodowy Kongres Sportowy, który odbędzie się w r. 1926. Aż do tego czasu winni być delegaci federacji zapraszani na posiedzenia M.K.O. z głosem doradczym.

Postanowiono natomiast żądać powiększenia ilości delegatów Polski do dwóch oraz wprowadzenia instytucji zastępców delegatów do M. K. O.

ZE ŚWIATA.

— **Rosyjscy eserzy paktują z Sowietami.** Dnia 20 i 21 czerwca odbyły się w Londynie dwie konferencje, pomiędzy przedstawicielami rosyjskiej partji socjal-rewolucjonistów, których głównym przywódcą jest A. F. Kierenski, a delegatami rządu Sowietów. Rokowania powyższe będą się nadal toczyły w Paryżu bezpośrednio pomiędzy Kierenskim a Rakowskim, ambasadorem sowieckim.

Jak zapewnia antybolszewicka prasa rosyjska w Paryżu, inicjatywa tych rokowań wyszła od eserów. Postawili oni Sowietom takie warunki:

- 1) eserzy będą mieli prawo wolnego powrotu do kraju,
- 2) partja s. r. będzie w Rosji legalna,
- 3) eserzy nie będą przesładowani z tytułu swej przeszłej antybolszewickiej akcji.
- 4) eserzy wezmą udział w życiu państwa przez wejście do administracji, w której otrzymają określoną ilość wyższych stanowisk.

Delegaci sowieccy nie zgodzili się na wszystkie warunki. Szczególnie nie podoba im się ten ostatni. Sowiety uważają, że musi minąć termin 5 lat, zanim eserzy będą mogli uczestniczyć w kierownictwie spraw państwowych.

— **W. Brytania a byłe kolonie Niemieckie.** W Niemczech wzrasta kampanja za przywróceniem im kolonji w formie mandatu, jakiby im powierzyła Liga Narodów. Dominja Afryki Południowej i Australji zwróciły się do rządu brytyjskiego z zapytaniem, jakie jest jego w tej sprawie stanowisko. Odpowiedział notą p. Amery, minister kolonji.

Powiada, że przekazanie Niemcom choćby tylko częściowo mandatu, jaki sprawuje W. Brytania nad b. niemieckimi kolonjami, jest rzeczą absolutnie wykluczoną. Natomiast W. Brytania pozwała obywatelom niemieckim handlować z kolonjami pod jej mandatem się znajdującymi, a nawet osiedlić się tam i korzystać z równych praw z obywatelami brytyjskimi.

To ostatnie ustępstwo przyznane zostało Niemcom na ich własne żądanie, wyrażone na drodze dyplomatycznej. Jednocześnie Niemcy zgłosiły takie same żądania w Paryżu odnośnie do Kamerunu i Togo. Ale Francja dotychczas nie odpowiedziała.

Z PIŚMIENNICTWA.

— **13 numer „Kobiety w Swiecie i w Domu“** zawiera wyjątkowo bogaty materiał z dziedziny mody i życia praktycznego.

Jak przerobić dzieciinne sukienki, jak sobie zrobić kapelusze z rajji i modny z pull-over, wreszcie jak upiększyć własne mieszkanie dowiedzą się Panie przejrząwszy ten numer.

— **„Świat Kupiecki“.** Wszedł z druku № 27 „Świata Kupieckiego“ jako zeszyt specjalny, poświęcony dokonaniem skonsolidowaniu kupiectwa Polski Zachodniej z Małopolską przez zfusionowanie swych organów: „Świata Kupieckiego“ z „Kupcem Polskim“.

— **Ostatni numer „Życia Urzędniczego“** miesięcznika, wydawanego przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Urzędników Państwowych zawiera następującą treść: „Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki“ od Redakcji. „Stosunek urzędników do stronnictw politycznych“ artykuł wstępny. „Płace urzędnicze wobec dzisiejszego kryzysu“ I. Szturm de Sztrema. „Przepisy i judykatura w sprawach urzędniczych“. „Z działalności Stowarzyszenia“. Notatki: „Mosty w dawnym prawie polskim“ przez prof. dr. F. Konecznego. „Czy w Polsce jest za dużo urzędników i czy ich poziom moralny jest niski“. W sprawie podniesienia studjów prawnych i ekonomiczno-politycznych. „Uposażenie urzędników we Francji“. Fakty i opinie. Oceny i sprawozdania: H. Emerson: „Dwanaście zasad wydajności“ przez St. Twardę. J. Kopczyński: „Przepisy normujące prawa emerytalne funkcjonariuszów państwowych i wojska“ przez St. S. Książki i pisma nadesłane.

NADESLANE.

Szanowna Redakcjo!

Proszę o zamieszczenie niniejszego sprostowania w związku ze sprawozdaniem p.t. „z odczytu prof. Franciszka Dudka“.

(Patrz „Gazeta Kaliska“ 6 lipca 1926 r.)

Po pierwsze nie chodziło mi o „napadanie“ na szkoły kaliskie. Po wtóre nie zamierzałem atakować żadnych osób i dlatego nie wymieniłem wcale nazwisk, po trzecie nie twierdziłem, że jakaś tam przełożona zmienia stopnie. O tem wcale nie wiem. Twierdziłem natomiast, że w stosunku do mej oceny okazała się stronnica i mimo, że prawdopodobnie miała przekonanie, że uczennica nie umie, jednak twierdziła, że umie, a pod moim adresem użyła zarzutu, że pytałem terminologii, a nie materiału z geologii. Po czwarte przez słowo „władcy“ nie rozumiem żadnej ściśle określonej władzy, lecz ducha zależności, który więcej niż władza rządzi ludźmi. Po piąte nie użyłem wyrażenia „Pani ta nie lubi zarozumiałców z kwalifikacjami,.... królując wśród niedouków“. Wogóle nie chodziło mi o paszkwile, ani o wywołanie jakichś nowych dziennikarskich sensacji i kłótni „Kto ma słuszość“, lecz zakłopotaniem się o dobro sprawy. Raczej o ruch odrodzeniowy mi chodzi. Jeżeli więc na skutek moich skromnych uwag ten ruch w szkołach rozpoczyna, będą zadowolony bez względu na to, co zrobią z moją osobą. Nie o mnie tu chodzi, bo ja umrę, tylko o to, co trwa wiecznie, a więc o całość narodu i ludzkość.

Z poważaniem

Franciszek Dudek.

W Kaliszu, dnia 6 lipca 1926 r.

**ZARZĄD
Towarzystwa Dobroczynności
W KALISZU,**

niniejszem zawiadamia swych członków, że w czwartek, dnia 15 lipca r. b. o godz. 4-ej po południu w sali Banku Ziemi Kaliskiej, odbędzie się ogólne roczne Zebranie członków Towarzystwa,

na którym rozpatrzone zostanie sprawozdanie z działalności Towarzystwa za rok 1924 i 1925, preliminarz dochodów i wydatków na rok 1926, i wolne wnioski, a nadto dokonane zostaną wybory 5 członków Zarządu i 3 członków Komisji Rewizyjnej.

O ileby w pierwszym terminie nie stawila się dostateczna dla prawomocności uchwał ilość członków, zebranie to odbędzie się w drugim terminie tegoż dnia i w tymże miejscu o godz. 5-ej po południu, ważne już bez względu na ilość obecnych.

O przybycie na zebranie to Zarząd gorąco prosi wszystkich członków Towarzystwa. 866

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ“ Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 6 lipca 1926 r. godz. 7-8 rano

1) Ciśnienie powietrza	748.8
2) Kierunek wiatru	SE.
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	pochmurno
5) Wilgot. bezwzględna	14.1
6) Wilgot. względna	97%
7) Temp. powietrza	+ 17.1
8) Ilość opadów	0.6
9) Najwyż. temp.	+ 26.1
10) Najniż. temp.	+ 17.3
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. i g. p. p.	+ 1.89

**Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.**

ROZKŁAD JAZDY

ważny od 15 maja 1926 r.

№ pociągu	POCIĄG KURSUJE		Odjazd ze stacji początk.	Przyjazd do KALISZA	Postój	Odjazd z KALISZA	Przyjazd na stację końcową
	od	do					
518	Leszno	Warszawa	20.30	0.22	7	0.29	6.20
513	Warszawa	Poznań	17.50	0.59	33	1.32	5.32
501	Warszawa	Paryż	21.—	1.20	2	1.22	6.35
514	Poznań	Warszawa	23.20	3.33	10	3.43	10.50
502	Paryż	Warszawa	22.10	4.43	2	4.45	9.—
517	Warszawa	Leszno	21.45	4.57	8	5.05	8.55
522	Ostrów	Łódź	5.15	5.58	8	6.06	8.55
5532	Ostrów	Kalisz	8.15	9.—	—	—	—
512	Poznań	Warszawa	6.—	10.18	10	10.28	17.25
521	Kraków	Poznań	21.40	10.40	8	10.48	14.55
5533	Kalisz	Ostrów	—	—	—	13.15	14.—
524	Poznań	Kraków	11.20	15.32	10	15.42	5.05
511	Warszawa	Poznań	8.40	15.47	8	15.55	19.46
5534	Ostrów	Kalisz	17.30	18.14	—	—	—
5535	Kalisz	Ostrów	—	—	—	18.30	19.40
5536	Ostrów	Kalisz	19.45	20.31	—	—	—
5537	Kalisz	Skalmierzyce	—	—	—	20.45	20.58
523	Łódź	Ostrów	19.10	22.02	8	22.10	22.52

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Wrocławskiej Nr. 35, ogłasza, że w dniu 16 lipca 1926 roku, od godziny 10 z rana w Kaliszu przy ul. Tureckiej pod Nr. 9, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: motor na koks 25 konny firmy „Dejtz” i urządzenia młyna należących do Jakóba Altera ocenionych na 1200 zł., na zaspokojenie pretensji J. Krzyżanowskiego i innych. Na zasadzie art. 1070 ust. post. cyw., licytacja może być rozpoczęta i niżej szacunku.

Kalisz, dnia 1 lipca 1926 r.

872

Komornik J. MOTYLEWSKI.

Nadeszły wody mineralne świeżego ozerpania

Apenta, Ems Kränchen, Fr. Józefa, Hunyady Janos, Karlsbad Mühlbrunn, Marienbad Kreuzbrunn, Vichy, Wildungen Helena, Szlam ciechociński, Sól Inowrocławska, ekstrakt z igliwia sosnowego w płynie i kapsułkach, kąpiele z kwasem węglowym (Nauheimskie), kąpiele tlenowe

sprzedaje najtaniej Skład Apteczny

P. Mossakowskiego,

Wrocławska 35.

853

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ”

Sp. z ogr. odp.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiedeńskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 3 zł.

i kopertach 10x10 — od 1 zł.

Kalamarze ozdobne.

Pióra wieczne oryginalne „Osmia“, „Penkala“ i inne — od 5 zł.

Bilety wizytowe.

Garnitury piśmienne.

Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy, portfele, i scyzoryki.

Kalendarze wieczne, ścienne, terminowe i inne. Gustowne kosze do papierów.

Ramki wszelkich formatów do fotografii od 60 g. sz.

Albumy do pocztówek, fotografji i poezji.

Akwarele, kredki w pudełkach na sztuki.

Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja dreźnieńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.

Akademickie Koło Kaliszan poleca

korepetytorów oraz pracowników biurowych na czas ferji letnich.

Zgłoszenia: ul. Kościuszki 9, II p.

Potrzebny

młody człowiek

piszący dobrze na maszynie i z ładnym charakterem pisma. Wiadomość w kancelarji pana rejenta Dzierzbickiego. 868

Buhaj

rasy nizinnej, czarno — biały, dobry reproduktor do nabycia zaraz. Maj. Borków, poczta Kalisz, skrzynka pocztowa 23. 867

Zginęła karta azylu

№ 1333 wydana przez Starostwo Kaliskie na imię Sawa Krywoboczenko. 869

Zagubiono kartę przydziału do zapasu wydaną przez P. K. U. Kalisz, na imię Stefana Łusakowskiego, rocznik 1903. 855

NAWOZY SZTUCZNE

CEMENT PORTLANDZKI

WAPNO BUDOWLANE CZĘSTOCHOW.

TEKTURĘ SMOZOWCOWĄ (PAPA)

SMOŻĘ na DACHY

WĘGLE GÓRNOŚLĄSKIE

z głębokich kopalń KONCERNU PROGRESS.

POLECA:

hurtowo i detalicznie

na korzystnych warunkach

po cenach konkurencyjnych.

BIURO ROLNICZO-HANDLOWE

„W. WASZAK”

Kalisz, Majkowska 10, tel. 311.

SKŁADY: przy ul. Majkowskiej 10,

Poprzeczno-Dobrzeckiej 1

i przy kolejki z wł. bocznica, tel. 96.

330

Drzewo opałowe

szczapy sosn. such. mp. 8.—zł. matki „ „ „ 6.—zł. fr. wagon.

Odległość od stacji załadowczej do Kalisza crk. 200 km., 1 mp. drzewa waży 350—400 kg.

Poleca dla stałych odbiorców

Ed. SICIŃSKI

Krotoszyn, ul. Kaliska 7.

841

Zginęła książeczka wojskowa

wydana przez 7 pułk artylerji ciężkiej w Poznaniu (w Solaczku) na imię Oto Ginter, rocznik 1902. 858

Zginęła karta azylu

№ 0252 wydana przez Starostwo Kaliskie na imię Franciszka Lechowicza 873

Poszukuje lokalu

2 pokoje słoneczne z kuchnią, możliwie w śródmieściu od 1 sierpnia.

Oferty pod lit. S. w Administracji „Gazety Kaliskiej”. 845

Ornaty, kapy, chorągwie, stuły, sztandary kościelne i dla stowarzyszeń itp.

rzeczy w zakresie haftów kolorami, złotem, srebrem i biały haft wykonywa artystycznie i tanio Przytułek Sierot „Opatrzności Boskiej” w Kaliszu, przy ulicy Skarszewskiej № 4. 318

Zamiast TRANU

poleca się znany i od lat wielu zalecany przez W.P. Lekarzy

JECOROL MAGISTRA A. Bukowskiego

Syrup o przyjemnym smaku, bardzo chętnie przez dzieci przyjmowany, stosuje się przy anemji, ogólnym wyczerpaniu, chorobie angielskiej. Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

UWAGA: Żądać tylko z czerwonym podpisem „A. BUKOWSKI” i marka 261 ochronną-trójkąt ze statywem. Wystrzegać się naśladownictw.